

ONDERWERP   Decembercirculaire provinciefonds 2023
 DATUM   20-12-2023
 VAN   Has Bakker
 AAN   Provinciale Staten

Inleiding:

Op 6 december jl. is de decembercirculaire provinciefonds 2023 gepubliceerd door het ministerie van BZK. De provincies ontvangen op drie tijdstippen in het jaar informatie over de provinciefondsuitkeringen:

- In mei op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk;
- In september op basis van de Miljoenennota; en
- In december op basis van de Najaarsnota van het Rijk.

Het provinciefonds heeft een wettelijke basis in de Financiële verhoudingswet. Het is een begrotingspost op de rijksbegroting. Het Rijk bepaalt de omvang van het provinciefonds via het begrotingsproces van het Rijk. De omvang van het provinciefonds verandert ook bij nieuwe taken en verantwoordelijkheden.

De decembercirculaire heeft alleen betrekking op het boekjaar 2023 en bevat geen nieuwe meerjarige ontwikkelingen.

Toelichting

In de decembercirculaire 2023 worden de provincies geïnformeerd over de volgende onderwerpen:

1. De hoogte van de algemene uitkering van het provinciefonds;
2. Nieuwe decentralisatie-uitkeringen.

Deze onderwerpen worden hierna verder toegelicht, inclusief de daaruit voortvloeiende financiële effecten.

1. De hoogte van de algemene uitkering van het provinciefonds

In decembercirculaire is de volumina van 2 verdeelmaatstaven geactualiseerd. Het gaat om de maatstaf binnenwater en oeverlengte. Als gevolg van deze actualisatie is de uitkeringsfactor van de algemene uitkering verlaagd met één punt ten opzichte van de septembercirculaire. De algemene uitkering provinciefonds 2023 daalt hierdoor met € 152.000. De algemene uitkering wordt:

Stand provinciefonds, bedragen x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
A. Algemene uitkering provinciefonds septembercirculaire 2023	292.277	313.846	313.902	304.225	316.784
B. Mutaties in de decembercirculaire 2023:					
Aanpassing volumina en verlaging uitkeringsfactor	-152				
B. Totaal mutaties decembercirculaire 2023	-152	0	0	0	0
C. Algemene uitkering provinciefonds (C = A + B)	292.125	313.846	313.902	304.225	316.784

2. Decentrale uitkeringen

Decentralisatie-uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het provinciefonds, maar kennen een eigen verdeling over de provincies. Dergelijke uitkeringen zijn beleids- en bestedingsvrij en er vindt geen verantwoording over plaats naar het Rijk. Dit in tegenstelling tot specifieke uitkeringen waar dat wel het geval is. In de decembercirculaire zijn voor de provincie Utrecht in 2023 vier nieuwe decentralisatie-uitkering opgenomen:

1. *Novex*: De provincie Utrecht ontvangt in 2023 éénmalig € 300.000 voor de verdere uitwerking van het programma Novex (Nationale Omgevingsvisie Extra) op provinciaal niveau.
In het provinciale startpakket fysieke leefomgeving zijn nationale opgaven uit een twintigtal rijksprogramma's gebundeld. Provincies zijn gevraagd om deze nationale opgaven samen met decentrale opgaven ruimtelijk in te passen en te ordenen in ruimtelijke voorstellen.
Gevraagd wordt om dit met gemeenten en waterschappen te doen en om ervoor te zorgen dat de ontwikkelperspectieven van de Novex gebieden hier onderdeel van zijn. Op basis van deze provinciale voorstellen is het de bedoeling om ruimtelijke arrangementen af te sluiten met wederkerige bestuurlijke afspraken tussen Rijk en provincies.
De middelen die beschikbaar worden gesteld kunnen bijvoorbeeld worden ingezet voor inhuur van capaciteit of expertise, zowel voor de ruimtelijke voorstellen en ruimtelijke arrangementen als voor ontwikkelperspectieven van de Novex gebieden.
2. *Weerbaar bestuur kleine gemeenten*: Om de slagkracht van met name kleinere gemeenten tegen ondermijnende invloeden te vergroten, wordt aan alle 12 provincies een eenmalige bijdrage verstrekt van in totaal € 902.000. Alle provincies ontvangen een vaste bijdrage van circa € 75.000. Deze middelen komen vanuit het programma Weerbaar Bestuur.
3. *Aanpak vakantieparken*: De provincies ontvangen een financiële impuls van € 40.000 per provincie voor de vervolgaanpak op vakantieparken¹ en met name voor het verder verbeteren van de registratie van vakantieparken. Het betreft het gericht aanpakken van criminaliteit en ondermijning op en rondom vakantieparken.
4. *Gebiedsbiografie*: Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap stelt middelen beschikbaar aan de provincies Flevoland, Zuid-Holland, Utrecht (€ 33.000), Limburg en Groningen voor het maken van gebiedsbiografieën op basis van door deze provincies ingediende aanvragen. Het is een instrument dat de ontstaansgeschiedenis, de logica en de bestaande kwaliteiten van een gebied in kaart brengt en een perspectief geeft op hoe hier mee kan worden omgegaan bij de aanpak in het gebied. De gebiedsateliers kunnen diverse regionale processen voeden, zoals beschreven in de Nationale Omgevingsvisie.

Samenvattend wordt het totaal van de decentrale uitkeringen:

Decentrale uitkeringen, bedragen x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Stand septembercirculaire 2023	2.399	2.399	2.333	2.326	2.326
Mutaties decembercirculaire 2023:					
Novex	300				
Weerbaar bestuur kleine gemeenten	75				
Aanpak vakantieparken	40				
Gebiedsbiografie	33				
Totaal mutaties decentrale uitkeringen decembereercularatie 2023	448	0	0	0	0
Stand decentrale uitkeringen	2.847	2.399	2.333	2.326	2.326

Vervolprocedure / voortgang

In de Jaarrekening 2023 worden de financiële effecten die voortvloeien uit de decembercirculaire voor het boekjaar 2023 verwerkt.